

De offentlige investeringer kom ikke i gang i 2009

De offentlige investeringer i 2009 kom ikke i gang som planlagt. Der var i Finansloven 2010 lagt op til et løft i de offentlige investeringer på 14½ pct. svarende til et løft på 4,6 mia. kr. De nye tal for Nationalregnskabet viser, at de offentlige investeringer kun er steget 3,2 pct. eller godt 1 mia. kr. Det er altså under ¼ af det planlagte. De udeblevne offentlige investeringer har kostet 3.700 arbejdspladser.

af arbejdsmarkedsøkonom **Erik Bjørsted**
og chefanalytiker **Frederik I Pedersen**

25. februar 2010

Analysens hovedkonklusioner

- De offentlige investeringer i 2009 kom ikke i gang som planlagt. De offentlige investeringer steg kun med en mia.kr., hvor der var planlagt et løft på 4,6 mia.kr.
- De tabte investeringer kan omregnes til et beskæftigelsestab på ca. 3.700 personer. Det svarer stort set til den beskæftigelseseffekt regeringen venter af underfinansieringen af skattereformen i 2010.
- Med udsigt til regeringens hestekur i årene 2011-2013 er der også stor usikkerhed omkring det offentlige investeringsløft i 2010. Nogle kommuner vil forberede sig allerede nu og begynde at spænde livremmen ind. Det kan nemt koste på de offentlige investeringer til skade for vækst og beskæftigelse i dansk økonomi.

Kontakt

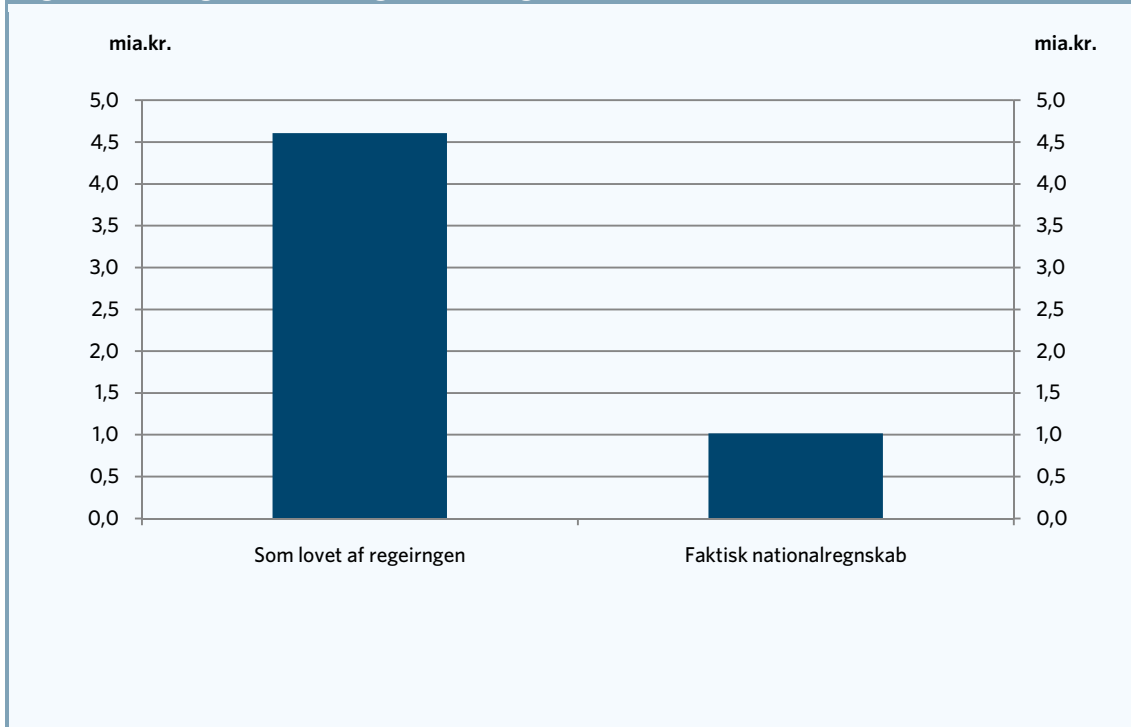
Chefanalytiker
Frederik I. Pedersen
Tlf. 33 55 77 1
Mobil 28 42 42 72
fip@a.e.dk

Presseansvarlig
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

De offentlige investeringer er ikke kommet i gang som planlagt

Dagens Nationalregnskab fra Danmarks Statistik viser, at de offentlige investeringer i 2009 kun er løftet med godt 1 mia. kr. sammenholdt med 2008. Det er under en ¼ af det løft, regeringen havde planlagt – senest i Økonomisk Redegørelse december 2009. Her var der, bl.a. som følge af fremrykkede offentlige trafikinvesteringer og et forhøjet kommunalt anlægsloft indregnet en stigning i de offentlige investeringer på 4,6 mia.kr¹. Det viser figur 1.

Figur 1. Udviklingen i de offentlige investeringer

Kilde: AE på baggrund af ADAMs databank.

Med tanke på, at dansk økonomi netop har gennemgået det værste år i efterkrigstiden, er det meget uheldigt, at de offentlige investeringer ikke er kommet i gang som planlagt.

Hvis investeringerne var blevet gennemført som lovet, havde man kunnet redde hvad der svarer til 4.800 arbejdspladser i 2009. De manglende offentlige investeringer i 2009 betyder, at beskæftigelsen bliver ca. 3.700 personer lavere end hvis investeringerne var kommet i gang til tiden. Det fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Beskæftigelseseffekter af offentlige investeringer

Vækst i offentlige investeringer	Beskæftigelseseffekt (1.000 pers.)
Løvet	4.800
Faktisk	1.100
Tab	3.700

Anm.: Der er regnet på effekterne i forhold til de offentlige bygge- og anlægsinvesteringer.

Kilde: AE på baggrund af ADAM.

¹ I løbende priser er der således en vækst på 3½ pct. mod lovet 14½ pct. I faste priser er der et reelt løft for hele året på 7½ pct. mod lovet 12½ pct. At det ser lidt bedre i faste priser skyldes, at priserne på de offentlige investeringer ifølge nationalregnskabet skulle være faldet med hele 4 pct. sidste år! Det skal sammenlignes med Finansministeriets forventning om prisstigninger på knap 2 pct. For flere efterspørgselsposter viser nationalregnskabet dog en bemærkelsesværdig prisudvikling. Pris-mængdesplittet tolker vi derfor forsigtigt på flere områder.

Til sammenligning vurderer Finansministeriet, at beskæftigelseseffekten af underfinansieringen af skattereformen i 2010 bliver ca. 4.000 personer. I det lys er det et stort tab af arbejdspladser de udeblevne offentlige investeringer er skyld i. Det historiske løft i de offentlige bygge- og anlægsinvesteringer har vi altså intet set til endnu.

Frygt for 2010

I forbindelse med kommuneforhandlingerne for 2010 aftalte regeringen med KL, at kommunernes anlægsinvesteringer skulle løftes til 20 mia. kr. i 2010. Da kommunerne indberettede budgetter for 2010 manglede der dog ca. 3 mia. kr. For at nå det aftalte stillede regeringen efterfølgende lånemuligheder til rådighed og der har eftersigende efterspørgsel for godt 4 mia.kr.

Det lover jo umiddelbart godt for de offentlige investeringer i 2010, om end det jo slet ikke modsvarer det efterslæb, der er fra 2009. Problemet er blot, om kommunerne med udsigt til "hestekur" på det offentlige udgifter fra næste år overhovedet sætter gang i det aftalte investeringsniveau - endsige låner de penge, der er mulighed for af staten.

Kommer der heller ikke i år gang i de offentlige investeringer, mister vi et meget markant aktivitetsbidrag fra finanspolitikken. Det illustreres ved det historisk høje investeringsløft², som regeringen har lagt op til skulle give et beskæftigelsesløft på i alt 10.500 personer, sammenlignet med, hvis der ikke var gjort noget. Det er altså en meget betydelig del af regeringens krisehåndtering, der er stor usikkerhed om.

² I finanslovsforslaget for 2010 kan man under overskriften "Massive offentlige investeringer" læse: "Regeringen planlægger et markant løft af de offentlige investeringer. Med finanslovsforslaget for 2010 ventes de offentlige investeringer at udgøre 42½ mia. kr. i 2010 svarende til en stigning på godt 15 pct. i forhold til 2009. De offentlige investeringer i 2010 ventes dermed at ligge væsentligt over niveauet de seneste 15-20 år."